

ORGANİK TARIM VE DOĞAL KAYNAKLAR İLİŞKİSİ

Prof. Dr. Cem ÖZKAN

Tarımda Doğal Kaynakların Kullanımı

- Son yıllarda bir yandan artan nüfusla beraber yükselen gıda talebi, diğeryandan iklim değişimi tarımsal üretim üzerinde önemli bir baskı yaratmaktadır. Bu durum, tarımda sürdürülebilirliği zorunlu hale getirmektedir. Tarımda sürdürülebilirlik ise doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımını ile ilişkilidir.
- Sürdürülebilir tarım, uzun dönemde doğal kaynakların korunmasının yanı sıra çevreye zarar vermeyen tarımsal teknolojilerin kullanıldığı bir tarımsal yapının oluşturulmasıdır. Diğery bir ifadeyle, sürdürülebilir tarım kavramı, tarımsal üretimde agronomik, çevresel, sosyal ve ekonomik boyutları dengelemeyi hedefleyen bir yaklaşım şeklidir.

Tarımda Doğal Kaynakların Kullanımı

- Toprak tarımsal üretimin en önemli üretim faktörlerinden birisidir. Günümüzde her ne kadar topraksız tarım üzerinde çalışmalar yapılmaktaysa da bu çalışmaların artan nüfusun gıda talebini karşılayacak düzeyde olamayacağı ve toprağın önemini azaltamayacağı açıktır.
- Tarımda kullanılan toprakların amaç dışı kullanımı yanında bir de toprağın kirlenmesi sonucu niteliğini kaybetmesi durumu vardır. Toprak kirlenmesi, diğer çevre sorunlarının olduğu gibi doğanın yanlış ve hor kullanılması sonucu ortaya çıkmakta, doğal dengenin bozulması ile birlikte giderek hız kazanmaktadır

Tarımda Doğal Kaynakların Kullanımı

- Diğer bir doğal kaynağımız ise sudur. Dünya su tüketiminde tarım sektörü %71 'lik bir pay almaktadır. Bu oran Türkiye'de %73 ile dünya tarım sektörü su tüketiminin üzerindedir. Su tüketiminde tarım sektörünün çok yüksek oranlarda pay almaktadır.
- Diğer kaynaklar ise yenilebilir enerji kaynaklarıdır.
- Tarımda kullanılan doğal kaynakların sürdürülebilir olması onu kullanan üreticilerin bilgi, beceri ve uygulamalarıyla doğrudan ilişkilidir. Sürdürülebilir bir tarım için doğal kaynakların da sürdürülebilir kullanılması gerekmektedir.

Konvansiyonel-klasik Tarımda girdilerin yoğun olarak kullanımının beraberinde doğal kaynak sorunları;

- Biyolojik çeşitlilik yok olmaya başladı,
- Topraklar çoraklaştı, üretim marjinal topraklara kaydı,
- Yüzey ve yer altı su kaynakları kıtlaştı ve kirlendi,
- İklimsel değişiklikler ve küresel ısınma meydana geldi,
- Erozyon arttı,
- Kirlenme ile sağlık problemleri arasındaki ilişkiler bilimsel olarak saptandı,
- Açlık ve yetersiz beslenme problemleri devam etti (ki amaç buna çözüm bulmaktı)
- Tüm yoğun girdi kullanımına karşı verimdeki artış hızı azalmaya devam etti,
- Monokültür yetiştiriciliğe bağlı olarak ekonomik esnekliğin azaldı ve fiyatlar yükseldi

Doğal kaynakların bilinçsiz kullanımı ile;

- Konvansiyonel (sentetik-kimyasal tarım) tarımda ürünün kalitesinin ikinci plana atılması, ekonomik üretim yapmak için mekanizasyonun artırılması ve özellikle bilinçsiz uygulamalar, toprağın canlı tabakasını yok etmiştir.
- Toprakta oluşan sert tabakalar, sıkışmalar yaratarak erozyonu teşvik etmiştir. Verim artışı sağlanırken, üretimde ekolojik denge bozulmuş, iyi tarım toprakları elden çıkmış ve toprağın canlı kısmı ölmüştür.
- Topraktan kaybolan bu maddelerin tekrar telafisi çok pahalıya mal olmaya başlamış ve bazen de imkansız hale gelmiştir.

Teşekkürler